

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
121. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1933. évi május 29

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken, 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátok rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A józan hang

Az erdélyi szászok belső frontján, amelyet közismerten heves csatározások zaja ver fel már hónapok óta, különösen pedig Hitler uralomra kerülésétől kezdve, jeles és sok figyelmet megérdemlő esemény történt: dr. Depner Vilmos, a kerületi bizottság elnöke cikket írt az erdélyi szász nemzet belső válságáról. „Egy nyílt szó komoly időben!” — így hangzik a cikk címe. Már eleve is meg kell állapítanunk, hogy Depner szava valóban nyílt és egyben méltóságteljes, megfontolt, bölcs szónak bizonyult. E szó sulya nem maradhat messzemenő hatás nélkül a német kisebbség életére és — közvetve — e kisebbségnek a többi nemzetiségekkel való viszonyára sem.

Depner Vilmos „nyílt szava” tehát nem csak szász, hanem általános kisebbségpolitikai esemény is, amely nemcsak megérdemli, hanem meg is követeli, hogy bővebben foglalkozzunk vele.

Ismeretes, hogy a szászok először május közepére, majd az első időpontot elhalasztva, május 21-ére „Szásznap”-ot hívtak egybe Segesvárra. Ez a szásznap, amely egyébként a segesvári szász templomban zajlott volna le, afféle alkotmányozó nemzetgyűlésnek készült, mert előszörban az lett volna a feladata, hogy tárgyalja, elfogadja és végrehajtsa az új „népprogram”-ot, amely szerint a szász nép további kisebbségi élete irányozódott volna.

E népprogram összeállításán már teljes esztendeje munkálkodtak a szász vezetőférfiak. A program sok vita után, ellentétes érdekek és felfogások összeegyeztetésével készült el. Végül úgy látszott, hogy sikerült a szembenálló álláspontokat összehangolni. A szász néptanácsnak 1933 április 10-én megtartott végrehajtóbizottsági ülésén Fabritius Frigyes, a romániai szász hitlerista mozgalom vezetője kijelentette, hogy az összeállított új népprogrammal elégedett s biztosította a szász vezetőket arról, hogy a szásznap csendben, rendben és egységben fog lezajlani.

Miután komoly és fenyegető ellentétek csupán a szászok régi, kipróbált, higgadt, józan vezetői és a hitlerista mozgalom fejei között állottak fent, e nyilatkozat után nyugodtan kitűzték a szásznap időpontját. Hiszen nem lehet baj! A hitleristáknál az abszolút vezérlés elve uralkodik. Tehát Fabritius, a vezér joggal intézkedik és nyilatkozik csoportja nevében. Szava biztosíték. A szász nép külső egységét nem fenyegeti veszély. Összeülhet hát Segesváron a kisebbségi alkotmányozó nemzetgyűlés.

E nagy egység ellenére is bekövetkezett az, hogy a szásznapot május 14-ről, 21-re, majd 21-ről bizonytalan időpontra halasztották el.

Depner Vilmos most rendkívül érdekes cikkében őszintén elmondja, hogy ezt az elhalasztást, amelyet a szász hitleristák hol „politikai tehetetlenség”-nek, hol „nemzeti gyávaság”-nak neveznek, a szászadokan át oly egységes szász tömb kettészakadásától való félelem tette szükségesé. Ugyanis hiába uralkodó a hitleristák nál az abszolút vezérlés elve és hiába fogadta el az „abszolút vezér”, Fabritius Frigyes a közös megegyezés, közös engedékenység, közös mérséklet alapján összeállított népprogramot, a különböző hitleri vezérek és hitleri csoportok nem nyugodtak meg. A romániai német nemzetiszocialista-párt agitátorokat küldött ki a szász néptömb vidékeire s ezek az agitátorok bejelentették, hogy a náciák a népprogramot nem ismerik el, mert kompromisszumra nem hajlandók s ragaszkodnak bizonyos követelésekhez... melyek között a „munkaszolgálati kötelezettség” szerepel.

EURÓPA VÁLASZUTON...

Amerika azzal fenyegetődzik, hogy elvonul és magával viszi Angliát is, ha a leszerelési konferencia kudarcba fullad

A kisántánt már a négyhatalmi pártján áll, mert annak tervezetéből kisikkadt a revízió kérdése

Daladier, ha kívánságait teljesítik, aláírja a négyhatalmi paktumot

Páris, május 28.

A leszerelési konferencia ügyében ma Sir Simon, a négyhatalmi direktórium kérdésében pedig Daladier nyilatkozott.

Mindkét nyilatkozat nagy érdeklődésre tartott számot, bár egyik nyilatkozat sem viszi előbbre a két kérdés megoldásának ügyét.

Sir Simon az angol alsóházban számolt be genfi útjának „eredményeiről”.

Beszámolója tárgyilagos bírálatként, minden szenvedélytől mentesen szögezi le, hogy sok reményt nem igen lehet fűzni a leszerelési értekezlet sikeréhez.

Beszédében megállapította, hogy Hitler kan cellárnak a német birodalmi gyűlésen elmondott megnyitó beszéde sok tekintetben előmozdította a béke ügyét. Egyben erőlyes tiltakozást jelentett be az ellen, hogy bizonyos hatalmak (értsd: Franciaország és a kisan-tállamok) túlzott követelésekkel lépjenek fel a biztonsági rendszabályok tekintetében. Az ilyen hatalmakat ugyanis sehogysem lehet a Mac-Donald-féle leszerelési terv kereteibe beilleszteni. Anglia bizonyos mértékig megérti ezeket az aggodalmaskodásokat, de azok teljesítésénél semmiképpen sem mehet túl a Mac-Donald-féle javaslat határait.

Végül arra mutatott rá az angol külügyminiszter, hogy túlságosan vérmes várakozásokat nem lehet fűzni a leszerelési értekezlet kimeneteléhez, mert számolni kell bonyodalmakkal, amelyek a tárgyalások rendjét minden pillanatban felboríthatják.

A másik nyilatkozatot Párisban tették és Daladier szólt.

takozást jelentett be az ellen, hogy bizonyos hatalmak (értsd: Franciaország és a kisan-tállamok) túlzott követelésekkel lépjenek fel a biztonsági rendszabályok tekintetében. Az ilyen hatalmakat ugyanis sehogysem lehet a Mac-Donald-féle leszerelési terv kereteibe beilleszteni. Anglia bizonyos mértékig megérti ezeket az aggodalmaskodásokat, de azok teljesítésénél semmiképpen sem mehet túl a Mac-Donald-féle javaslat határait.

Végül arra mutatott rá az angol külügyminiszter, hogy túlságosan vérmes várakozásokat nem lehet fűzni a leszerelési értekezlet kimeneteléhez, mert számolni kell bonyodalmakkal, amelyek a tárgyalások rendjét minden pillanatban felboríthatják.

A másik nyilatkozatot Párisban tették és Daladier szólt.

Marin, a nemzetipárt képviselője, volt miniszter, támadta Daladiert, mert a miniszterelnök — tudomása szerint — alá akarja írni a négyhatalmi egyezményt, amely „Európa feldarabolásához vezet”. Marin kilátásba helyezte, hogy abban a pillanatban megbuktatják, amint komolyan elszánja magát arra, hogy a négyhatalmi paktumot aláírja.

Ekkor szólalt fel Daladier, aki csak egyetlen mondatot mondott:

— És mégis alá fogom írni a négyhatalmi szerződést, ha az jó!

A négyhatalmi nagyon sokára lesz csak „jó”. Franciaországnak olyan kikötései vannak, amelyeknek teljesítése esetén a négyhatalmi egyezménytervezet elveszti eredeti jellegét és — papírosronggyá degradálódik.

Már csak Lengyelország ellenzi a négyhatalmit

Egyébként a szenátus külügyi bizottságában Berenger is nyilatkozott a négyhatalmi paktumról és elmondotta, hogy a jól értesültek tudják: Franciaország, ha a paktumot alá is írja, szövetségeseit cserbenhagyni nem fogja. Franciaország — így tudja Berenger is — a paktum aláírásával egyidejűleg nyilvánosan is kijelenti, hogy törhetetlenül kitart a kisántánt államai és Lengyelország mellett és minden harcot felvesz abban az esetben, ha szövetségeseinek területeit meg kellene védeni.

A kisántánt azonban nemcsak Berengernek nyilatkozata nyugtatta meg, hanem megnyugtatta a jogoszláv külügyminiszternek kijelentése is, aki szerint megállapítást nyert, hogy az új angol terv a kisántánt érdekeibe nem ütközik.

Lengyelország nem tart még itt. Nem látja olyan ártatlannak a négyhatalmi paktumot, mint ahogyan most beállítják és továbbra is azon az állásponton van, hogy Franciaország a négyhatalmi tervezetet ne írja alá.

A kisántánt és Lengyelország félelmétől eltekintve is azonban, a dolog még mindig nem

érett meg arra, hogy az egyezményt Franciaország is aláírja.

Az új tárgyalások során a négyhatalmi egyezmény tervezetén Romában sokat változtattak és abba egész részleteket, szinte szó szerint, a francia ellenmemorandumból vettek át.

de Franciaország még ezzel a szöveggel sincs megelégedve.

A Petit Parisien szerint még súlyos megfontolásai vannak a francia kormánynak. Másrészt akarja formulázni a leszerelésre vonatkozó pontot, a fegyverkezési egyenjogúságról és a biztonságról szóló paragrafusokat és végül is főként a revízió kérdésében is új szövegezést kíván.

A REVÍZIÓ KÉRDÉSE ÉS A NÉGYHATALMI

A revízió kérdésében a Matin és a Journal a következőket írja:

„Franciaország elismeri és belátja, hogy a népszövetségi paktumnak azt a paragrafusát, amely úgy intézkedik, hogy minden revíziós indítványt a Népszövetségben egyhanguan és úgy kell megszavazni, hogy a revízió mellett

szavazzon az az állam is, amelynek kárára a revízió történik, módosítani és enyhíteni lehet. A francia felfogás eljutott oda is, hogy ha a népszövetségi tanácsnak minden tagja a kérdéses revízió ügyében a revízió mellett szavaz, ez az egyhangú szavazat már elég meggyőző garancia odavonatkozólag, hogy a kérdéses revízió ügyében igazságtalanság nem történik.”

Más vélemények szerint Franciaország a revízió kérdésében még messzebb menne.

Talán beleegyeznék a revízióba abban az esetben is, ha a kérdéses területek átcsatolásánál a népszövetségi tanács többsége az átcsatolás mellett nyilatkozik.

Ebben az esetben is azonban a megcsonkított állam javára Franciaország újabb biztonsági követelésekkel lépne fel.

Tehát: nem kell egyhangú, hanem csak többségi határozat, de ennek az engedménynek ellenében újabb biztonsági biztosítékok kellenek.

A Matin és a Journal végül oda konkludálnak, hogy ilyenformán Franciaország a négyhatalmi paktumot voltaképpen egy

a szász nép szerelvényét. Ilyen biztosíték azonban távolról sincs. A vezetés tehát, minden belső terror ellenére sem mond le! „Sőt ellenkezőleg!”

Depner indokol is. Románia nem Németország. A nemzeti-socialista módszerek itt nem kellenek. Mások a gazdasági, politikai, kulturális körülmények.

Ez a cikk alapjában a józan, régi gárda hadüzenetét jelenti a romániai náciak rendbontó, konjunkturalis, durvuló túlzásai felé. Higgadt, mérsékelt, okos hang a fejevesztettségben. Jel arra, hogy a szász nép nem fog megbotlani még sem.

S talán lehet jelentősége annak is, hogy dr. Depner Vilmos cikke abban a Kronstädter Zeitungban jelent meg, amely még nagyon röviddel ezelőtt is a náci-mozgalom követő fujta lelkes — de egyhamar meaculpát követelő — igyekezetet.

uj biztonsági és biztosítéki szerződés akarja kiépíteni.

Ugyanakkor persze Amerika ismert újabb állásfoglalása után megkövetelné azt is, hogy Anglia azonnal fegyveres segítséget nyújtson támadás esetén.

és ez a fegyveres segítség automatikusan és azonnal bekövetkezzék, melyet valaki Franciaországot megtámadja.

A Matin, a Journal, a Petit Parisien álláspontját nyilván a francia kormány sugalmazza és így érthető csak teljesen és igazán Daladiernek fenti nyilatkozata, amely szerint Páris aláírja a négyhatalmi, de csak abban az esetben, ha az — jó.

A mai európai konstelláció mellett nagyon nehéz a négyhatalmi egyezmény szövegét úgy összekalapálni, hogy az francia szemmel nézve is jó legyen.

A KISANTANT UNNEPÉLYESEN
A NÉGYHATALMI DIREKTÓRIUM MELLÉ ÁLL

A Petit Parisien megállapítja, hogy a kisantant államok köreiben a négyhatalmi direktóriummal szemben lényegesen megegyő a helyzet.

A lap úgy értesül, hogy a prágai konferencián a kisantant államok már ünnepélyes deklarációt olvasnak fel, amelyben hivatalosan is leszegzik, hogy nincsenek többé a négyhatalmi terve ellen, sőt mellé állanak.

Ez a deklaráció kifejti majd, hogy addig, amíg a négyhatalmi direktórium tervének a revízió volt a gerince, a kisantant államok természetesen a direktórium ellen foglaltak állást, de mivel a négyhatalmi szervezetből és célkitűzéséből ezeket a politikai szempontokat most már törölték, a kisantant is köteleességének tartja, hogy a négyhatalmi mellett foglaljon állást, mert a négyhatalmi ilyen körülmények között olyan szervnek kell tekinteni, amely a béke őre és biztosítója.

Amennyiben a kisantant ezt a deklarációját a kisantant konferencián tényleg felolvassa, az új programmal kiépített négyhatalmi direktórium tervének legfőbb akadálya megszűnik.

AMERIKA ELVONUL ÉS MAGAVAL AKARJA VINNI ANGLIÁT IS

A mai napnak a kisantant állásfoglalásán felül másik váratlan szenzációja is van és ez az, hogy

Amerika ismét el akar vonulni és olyan szándékai vannak, hogy az európai politikába többé nem folyik be.

Washingtoni kormánykörökben már tegnap este elterjedt a hír, hogy a leszerelési konferencia eredményeit illetőleg Washington már semmiben sem bizik. Élessé tette a helyzetet az is, hogy Japán a leszerelési konferencián flotta-követelésekkel állott elő. Japán ezekben az újabb követeléseiben azt kívánta, hogy a japán flotta ugyanolyan nagy lehessen, mint az angol flotta, ami ellen természetesen Amerika a legerélyesebben tiltakozott.

Ennek a fagyos és elmergesedett hangulatnak hatásaként történetesen azután, hogy Roosevelt elnök tegnap éjszaka telefonon felhívta

ta Sir Simon angol külügyminisztert és közölte vele, hogy őt és az amerikai közvéleményt a Genf-ből érkező hírek meglehetősen nyugtalanítják.

Ha a leszerelési konferencia — mondotta Roosevelt — kudarcba full, úgy Rooseveltnek az a szándéka, hogy az európai politikától visszavonul és Európát sorsára hagyja.

Roosevelt egyben arra kérte Sir Simon utján Angliát, hogy ebben az esetben Anglia is kövesse Amerika példáját és hagyja oda az európai politikát.

A jelentésben az a legérdekesebb, hogy Sir Simon idevonatkozólag Rooseveltnek telefonon ígéretet is tett, ami azt jelentené, hogy a leszerelési konferencia kudarc esetén úgy Amerika, mint Anglia kivonul az európai politikai csatáerről, ami beláthatatlan következményeket vonna maga után.

Roosevelt és Simon telefoni tárgyalása erősen irritálja a francia politikát. Nem lehet félreérteni — mondják a párisi lapok —, hogy ennek a tárgyalásnak és a történet megállapodásnak éle Franciaország ellen irányul.

Franciaországban úgy látják, hogy a leszerelési konferencia kudarc esetén azonnal kialakul az angol-amerikai front, amely nemcsak politikai, de gazdasági tekintetben is ellene fordulna Európának.

A tegnapi éjszakai telefoni tárgyalásoknak máris megvan az a negatív eredményük, hogy a nagy francia lapok egyáltalában meg sem emlékeznek a Roosevelt-Simon beszélgetésről és így akarják dokumentálni, hogy az angol-amerikai fenyegetődzést komolyan nem veszik, de azt is, hogy nem tűrik, hogy a francia imperializmust az angol-amerikai felvonulás presszionálja.

Jugoszlávia Ausztria felé lezárta határait

Retorzió az exportellenes intézkedésekért

Belgrád, május 28.

Néhány héttel ezelőtt jelentette a B. L., hogy a romániai és Ausztriába szülő sertés-exportot teljesen tönkreteszi az, hogy az osztrák kormány új bevételi tarifát állapított meg. Ugyanilyen elbűnásban részesítette Ausztria Jugoszláviát is, amely azonban ezt a rendelkezést nem hagyta retorzió nélkül és

tegnap éjszaka Ausztria felé lezárta

határait.

Ezzel nyílt kereskedelmi háború tört ki Ausztria és Jugoszlávia között.

A jugoszláv kormány így torolja meg, hogy Ausztria lehetetlenné tette a szerb sertés bevitelét.

Ugyane rendelettel a jugoszláv kormány eltiltotta, hogy osztrák könyvek és újságok Jugoszlávia területére bevitelét nyerjenek.

Botrány a Pen-klub kongresszusán

A németek kivonultak Toller felszólalása miatt

Budapest, május 28.

A Pen-klub most folyó nemzetközi gyűlésén ma elfogadtak egy határozatot, amely szerint a Pen Klub a nemzeti szocializmust általában elítéli.

Ennek a határozati javaslatnak során a francia írók azzal az indítvánnyal állottak elő, hogy

a Pen Klub ítélje el azt az iróüldözést, könyvégetést és professzor-üldözést, amely most Németországban folyik.

Ennek a határozatnak megszövegezésére semleges bizottságot küldöttek ki, de

ez a bizottság sem tudott megállapodásra jutni.

Ekkor Toller, az ismert német baloldali író állott fel és kért szót.

Az elnök Tollernek a szót megadta. Ez ellen azonban a német írók tiltakoztak, akik megállapították, hogy Toller már nem tagja a Pen Klubnak és így nincs joga ott felszólalni.

Az elnök ellenkező véleményen volt és Tollernek megengedte, hogy beszéljen. Abban a pillanatban, amikor Toller beszélni kezdett, a német írók felállottak és kivonultak.

tak és kivonultak a tereméből. Kis idő múlán követették a németeket az osztrák, a svájci és a holland írók is.

Toller látva, hogy felszólalása milyen visszahatást kelt, maga állott el attól, hogy beszéljen.

Ezután a franciák új indítvánnyal állottak elő, amely voltaképpen nem volt egyéb, mint az előbbi németellenes indítványuknak ismétlése, de mérsékelt hangnemben.

A Pen Klub tagjai e mérsékelt indítványokat illetőleg szavazott, de az indítvány — kisebbségben maradt.

A budapesti városházán tilos a politizálás

Budapest, május 28.

Sipőcz, Budapest főpolgármestere, ma rendeletet adott ki, amelyben megtiltja, hogy a budapesti városháza tisztviselői a hivatalos órák alatt és hivatalos működésük közben politikai korteskedést, vagy agitációt fejtsenek ki. Ugyiszintén tilos hivatalos működés közben pártszervezeteket alakítani.

A rendelet ezzel a tilalmazással szemben kihangsúlyozza azonban, hogy ez a rendelet nem akar semmiképpen sem belefolyni abba, hogy a város tisztviselői a hivatalon kívül és nem hivatalos minőségükben milyen politikai életet folytassanak.

Érdekes fordulat a sárbogárdi magzatelhajtási ügyben

Székesfehérvár, május 28.

A B. L. tegnapi száma jelentette, hogy tegnap letartóztatták Nádassy Jenőt, a sárbogárdi járásbíró vezetőjét, egy orvost és egy szülésznőt, mert a járásbíró cselédjének magzatát elhajtották.

Az ügyben ma váratlan fordulat állott be. A törvényszéki orvosszakértők megállapították, hogy a cselédleány nem volt másállapotban és nem igaz az, hogy tiltott műtetet hajtottak volna végre rajta. Amennyiben a vádtanács a törvényszéki orvosszakértők véleményét elfogadja, a letartóztatottakat azonnal szabadlátra helyezik.

Székesfehérváron az a vélemény, hogy a járásbíró ellen hajsza indult és ellenségei jelentették fel minden ok nélkül, hogy állásától megfossszák.

Ábel a Társadalomban

— Hát akkor csak nézzed!

Duzzogott s el akart menni, de akkor a vágy megint fellobbant bennem: utazni, futó vonaton, fűtőszobával, vitetni magamot, Bolháson és boldogan, mint az urak!

— Mikor jön a vonat? — kérdeztem.

— Tíz perc múlva.

— No, jöhet, mert nem haragszom reá.

— A jegyeket megvegyem-e?

— Azt meg, szegényeket.

— Akkor adj ide kilencszáz lejt!

A zsebembe nyultam s abban a pillanatban olyan gondolatom támadt, amiért mai nap is dicsérem a fejemet.

— A jegyek csak Szentmiklósi szólnak, mert ott az ágyomot, hogy sülyedt volna el, meg kell látogassam.

— Hát ott meg lehet hosszabbítani, — mondta a sipkás.

— Az ágyomot-e?

— Azt is s a jegyeket is.

— No, én nem hosszabbítok, mert a frissét, éppen ebben a kettőben, örökké jobban szeretem.

Addig s addig, amíg mégis úgy lett, ahogy én akartam: a vasúti megváltótt nekem egy egész jegyet, a Bolháznak egy felet s kettőért elvett háromszáz lejt. Amikor a jegyeket a kezembe vettem, úgy éreztem, mintha mindegyik ujjom rugókat akart volna hajtani örömben. Csak néztem és forgattam őket napfényes lélekkel s csak idő múltán vettem észre azt is, hogy a Bolha jegye likas, az

enyim pedig nem.

— Hát ezen a félén mért van ablak? — kérdeztem.

— Azért, mert erről ismerszik meg, hogy kutyának szól és nem gyermeknek.

A felelet helyesnek tűnt s én sem kérdezősködtem tovább. Ehelyett a kigyózó pályát figyeltem s a messzetávolt, hogy nem jön-e a vonat? Közben észrevettem, hogy a sipkásnak süllög még valami a fejében. Bátorítólágg néztem rá s ő alyai-lag így szól:

— Ha ügyes tudnál lenni, a féljegyet az árát Szentmiklóson visszakaphatnád.

Ennél jobbat én sem hallottam régen

— S azt hogy? — kérdeztem.

— A kutya szófogadó-e?

— Érte én felelek.

— Akkor hallgass ide! — kezdte a sipkás.

— Amikor bójón a vonat s fel kell szállani, akkor én is ott leszek s a többi aztán megmagyarázom.

— Maga is olyan, amilyen én voltam az iskolában — mondtam.

— Hát te milyen voltál?

— Én olyan, hogy a földrajzot térkép nélkül sohasem tudtam.

Még váltottunk ilyenféle szavakat, aztán egyszerre feltűnt a vonat, ahogy feketén mászott felénk s szerencsésen bé is görgött az orrunk elé. A sipkás alig tekintett széjjel, már kiismerte a helyzetet s a másik pillanatban már felszökött a vonatra, ott bekukkintott egy ajtón, majd visszafordult és sürgetően leszólt:

— Gyertek!

— Gőzökre, Bolha! vezényeltem én is s már fenn is voltak mind a ketten. Egy olyan fülkébe találtunk bémenni, ahol két pad volt jobbról, kettő balról, de ember rajtunk kívül egy se.

— A kutyát a pad alá! — rendelkezett a sipkás.

— Hát azt mért?

— Csak.

— Én nem szégyellem őt, hogy eldugjam.

— Hát akkor fujd fel!

Nagyon izgulékony volt és el akart menni. Egyik kezemmel megragadtam a karját, a másikkal pedig a pad alá irányítottam Bolhát.

— Most jól van-e? — kérdeztem.

— Eddig jól s most ülj hamar a tetejére!

Engedelmesen odaültem a kutya tetejére a padra, a hátizsak pedig a lábamközi került le a földre. A sipkás most megvizsgálta minden oldalról a telepedést, majd így szólt:

— Kutya nincs.

— S mikor lesz? — kérdeztem.

— Szentmiklóson, amikor leszállsz.

Addig kutya nincs! Érted? Ülj úgy s egyetese mozdulj! S amikor aztán jön a kalauz s kéri a jegyeket, akkor csak a magadét add oda neki, az egészet. S a felet nem, a kutyáét! Érted? Hanem amikor aztán Szentmiklóson leszállsz, akkor már eléveszed a felet, odamész a vasúti pénztárhoz s visszakered a pénzt, mivel használva nem volt. Érted?

— Én igen, egyedül — mondtam.

— Akkor szerencsés utat! — szólott a sipkás és serényen kiment. Szerettem volna felállni, hogy utána nézzek, mert

egyszerre az jutott eszembe, hogy ezt az embert hátulról még nem is láttam jóformán. Meggondoltam azonban és nem mozdultam a helyemről: egyrészt azért, hogy a kutyát valahogy meg ne lássa illetéktelen, másrészt pedig azért, hogy ha így is meglátná, akkor ne én legyek a hibás, hanem a sipkás.

Ütem és vártam. Nem mondom, egy kicsit dobogott a szívem, de ez nem is volt csoda, mert két dolog is volt, amit most csináltam legelőször életemben: az egyik a vonaton ülés, a másik a kutya eldugása. Különböző gondolatok forogtak a fejemben. Az egyik percben az, hogy bár ezt is megérthette volna édesanyám, hogy a fiát vonaton lássa. A másik percben az, hogy urféle bizonyosan nem is lehet másképpen az ember, mint úgy, hogy először vonaton ül s másodszor csal, ha egyébbel nem, hát kutyával. Ilyenformán pilinkéztek a fejemben a percek, amikor megnyílt az ajtó s azon bójott egy vénember s egy egészen fiatal menyecske. A vénember otthon maradt volna, gondoltam magamban, s néztem, hogy lám, mit csinálnak. A csomagjukat a magos polcra rakták és leültek velem szemben.

— A gyermeknek csicsőt adtál-e? — kérdezte az öreg.

— Ne féljen, nem károsodott meg — felelte a menyecske.

Gondoltam, hogy nyájas leszek s belövegülok a beszédjökbe.

— Én is voltam egyszer kicsi — mondtam.

— A bolha most is az — felelte a vénember.

(Folytatása következik)

A brassói hitleristák a bíróság előtt

Dr. Gustot egyhónapi, a többiek 15 és nyolc napi fogházra ítélték, de a bíróság felfüggesztette a büntetések végrehajtását

Az ügyész és védők érdekes szópárba

Brassó, május 28.

Ez év március 27-én nagy feltűnést keltett Brassóban, hogy dr. Möckel Konrád új brassói evangélikus nagypap bevonulása alkalmával, a szász ifjak egy csoportja löhátan, kékes, átlósszijas egyenruhában kísérte be a kerkézt új otthonába. A „hitleristák”, — mint mindenki nevezte őket, már jóval ez előtt viselték a kék inget, a márciusvégi felvonulást azonban másképp tekintették a hatóságok, mert ekkor már életbelépett a Mironescu-Márzescu törvény, mely tiltja az egyenruhaviselést.

Pár nap múlva eljárás indult ellenük. A kék ingek és derékszíjak egy része az ügyészre került bünyként s ma a bíróság elé állott huszonhárom vádlott, hogy feleljen arra a kérdésre: miért viseltek egyenruhát?

Purdilla tanácselnök vezeti a tárgyalást. Az ügyészi asztalnál Radu Pascu főügyész ül, a védők padjain négy ügyvéd.

Elsőnek dr. Gust Waldemar, a brassói Selbsthilfe mozgalom vezetője a fő Hitler-működő áll a bíróságra. Izgatottan, akadozva,

határozatlanul vall:

— Gondoltuk, hogy engedély kell az egyenruha viseléséhez s ezért lépéseket tettünk az engedély elnyerésére. Kaptunk ígéretet a kedvező elintézésre s ezért nyugodtan viseltük a kék inget.

A fővezér után Dieters Walter kihallgatása következik:

Az elnök: Bűnösnek érzi-e magát?

Dieters: Nem!

Az elnök: Tudta-e, hogy tilos engedély nélkül egyenruhát viselni?

Dieters: Nem!

Sorra kerülnek az összes vádlottak, szám szerint huszonhárom és nagyjából egyezően vallanak.

Az egyik azt vallja, hogy csak azért viselt kék inget, mert az nem piszkolódik, a másik azt, hogy a vezetők mondták. Egyik sem érzi magát bűnösnek, egyik sem tudta, hogy nem szabad egyenruhát viselni. Petrovics Guidot részletesebben hallgatta ki az elnök. Petrovics bevallja, hogy a parancsokat, utasításokat ő továbbította Vidombák és Keresztényfalva szervezeteihez.

A vádbeszéd

Vége a kihallgatásoknak. Feláll az ügyész és megtartja vádbeszédét:

— Hitler Adolfnak a legutóbbi választások során elért sikerei nyomán Erdélyben is lángkapott a hitlerizmus. A brassói szászok lapot is indítottak eszméik terjesztése érdekében. A Sachsenburg, melynek egyik szerkesztője a fővádlott dr. Gust, megindította a kiadott harcot a konzervatív irányú Kronstädter Zeitung ellen s e harc hevében még a román állam ellen is súlyos kijelentéseket tett. Például azt írja: „Ez a föld a mi német hazánk”.

— Ilyen ember vezette a brassói ifjúsászok

mozgalmát — folytatta az ügyész — és így jutottak el a kékes tünethöz. A törvény világosan megírja, hogy csak a rendfenntartó hatósági közegek viselhetnek egyenruhát. A vádlottak, mint be is vallották, engedély nélkül jártak kék ingben, sokan tudták, hogy folyamodtak engedélyért, de azt nem kapták meg. Ennek ellenére mégis viselték. Akik meg nem tudták, azok sem mentesülhetnek a büntetés alól, mert módjukban volt megtudni, hisz az összes lapok foglalkoztak az egyenruhaviselési tilalommal. Különben is a törvény nem ismerése nem mentesít senkit a büntetés alól. Kérem a vádlottak megbüntetését.

A védők

Tatulea, az első védő vitába száll az ügyészrel a Sachsenburgban megjelent államellenes kitétel miatt.

— Ha államellenes volt, miért nem kobozták el a hatóságok a megjelenés után?

— S mi bűn van abban, hogy kék inget viseltek. Ez még nem egyenruha. Zenekarok, cigánybandák, cserkészek is egyenruhában járnak s hol van erre a hatósági engedély? S hogy a kék ing hitlerista egyenruha lenne? Védelem. A hitleristák barna inget, barna sapkát, barna nadrágot viselnek, karjukon horogkeresztes jelvénnel. Hol itt a hasonlóság? A vádlottak egyáltalában nem bűnösök s kétem felmentésüket.

Dr. Wolff Siegbert: A vádlottak a szász önszervező egyesület, a Selbsthilfe munkaszervezetének tagjai. A Selbsthilfe törvényesen elismert üzleti vállalkozás, melynek gazdasági céljain kívül újabb politikai céljai is vannak, azonban ezek tisztán a szászok egymásközti belső életére vonatkoznak.

— A szász ifjuság e szervezettel tulajdonképpen az ország javát szolgálja, nem felforgató, hanem alkotó munkát végez. A brassói egyenruhás felvonulás azt a célt szolgálta, hogy propagandát csináljon az új szász nemzeti szellemnek és a Selbsthilfének. Az, hogy vallási jellegű aktusnál történt a felvonulás, ez is mutatja, hogy ártatlan mozgalommal állunk szemben. A vád egyébként bizonyos politikai körök nyomásának hatása alatt született meg, a vádlottak ártatlanok és felmentésüket kérem.

Emilian kolozsvári ügyvéd horogkeresztes jelvénnel a mellén áll fel szólásra.

Hitler dicsőítésével kezd, aki a hatvanmillió német vezérének a kommunizmustól megmentette országát és közvetve Európát. Csak dicsérni lehet, hogy eszméi hatása alatt itt is megindult az áramlat Marx és Engels felforgató tanai ellen. A vádlottak főcélja a munka, vallásos és nemzeti alapon állanak, tehát nem felforgatók, nem bűnösök, sőt hasznos elemek a kommunizmus elleni harcban. Egyébként a rendőrség miért nem fogta le a kékeseket azonnal? — kérdi. — Miért kérte meg, hogy álljanak sorfalat a közönség visszatartására? Lehet-e bűnt elkövetni hatósági közegek segítségével?

Az utolsó védő, dr. Moldovan Dion, az erdélyi és németországi hitleristák közti különbségről beszél:

— Hitler követeli a békeszerződések revízióját, ezzel szembem az erdélyi ugynevezett hitleristák tiltakoznak a jelenlegi határok megváltoztatása ellen. Ez programjuknak egyik fő pontja. Lehetnek-e tehát ezek az emberek az állam ellenségei? Orvondjen Románia, hogy ilyen hü kisebbségei vannak, akik revízióellenességük mellett dolgoznak is az állam érdekében, utat csinálnak, csatornát ásnak, amint különböző községi előljárások bizonyítják. Felmentésüket kérem, mert nem bűnösök.

Dr. Pascu Radu főügyész rövid beszédben válaszol:

— A rendőrség a felvonulást engedélyezte, mert a kékeseket azt állították, hogy van egyenruhaviselési engedélyük. Bebizonyosodott, hogy nincs. Kérték, de nem kapták meg és mégis viselték. Ami pedig a kommunizmus

elleni harcot illeti, azt bízzák a hatóságokra, azok, mint eddig is, ezután is lelkiismeretesen fognak dolgozni a veszély elhárításán. A kékesek áthágták a törvényt, ezt beismerték s így a bíróságnak nincs más teendője, mint alkalmazni a büntetést.

Dr. Gust Waldemar beszélt a végén, az izgalomtól reszkető, ingerült hangon:

— Az ügyész ur összehasonlítást tett köztem és Brandsch Rudolf között, ki jobb hazafi? Elismerem: Brandsch ur a parlamentben gyönyörűen szónokol, azonban mi kétkezünk munkájával dolgozunk Románia érdekében. Mi a régi szász vezetőség ellen harcolunk a szászok érdekében. Mai vezetőink hagyják, hogy a szászok és németek továbbra is magyarosodjék, főleg Szatmár vidékén. Mi ezt nem engedhetjük, hanem akarjuk az új szász nemzeti szellem felélesztését. Ha a bíróság elítél ezért, a fiatal szász generációt itéli el!

A holland protestánsok a német pacifistákért

Engedjék szabadon a börtönben ülő békebarátokat

Bécs, május 28.

Az „Egyház és béke” (Kerch en Brede) holland szövetség, amelynek 9000 tagja van, köztük 380 protestáns lelkész, írásban intézett kérelmet Neurath német külügyminiszterhez aziránt, hogy

sürgősen bocsássa szabadon a még börtönben ülő pacifistákat, mert ez lenne a legjobb érvelés Hitler komoly békeszándéka mel-

lett. Utalnak a holland pacifisták Chamberlain és Greij beszédére arról, hogy „Németországban ma nem szabad beszélni a békeről”.

Szerintük a külföldi közvélemény némileg revidálná álláspontját, ha a pacifisták szabadon bocsátása megtörténne. A kérelemben azután felsorolják a tudtukkal még börtönben ülő német pacifisták neveit.

A belpolitika eseményei

Lengyel, német és cseh delegátusok érkeznek Bukarestbe az új kereskedelmi egyezmény letárgyalására

Bukarest, május 28.

Megirtuk már, hogy több barátságos állam szigorú megkorlátozásokat léptetett életbe a román árukkal kapcsolatban. Ezzel kapcsolatban most azt jelentik, hogy

a jövő héten a lengyel, német és cseh kormányok kiküldöttei Bukarestbe érkeznek, hogy a Romániával kötendő kereskedelmi egyezmény részleteit letárgyalják.

HITLER

kihallgatáson fogadta Románia berlini követét. Az audiencián, amely egyóra hosszág tartott, jelen volt Neurath külügyminiszter is.

LUGOSIANU

kereskedelmi miniszter egyhónapos távollét után hazaérkezett nászutjáról és átvette hivatalát, amelyet július 1-ig fog betölteni. Azután véglegesen Romába költözik, mint Románia olaszországi követe.

TITULESCU

június 4-én érkezik vissza Bukarestbe acélból, hogy a kormánypart a külpolitika eseményeiről tájékoztassa.

VÁLÁSZTÁSI BOTRÁNY

foglalkoztatja Bukarestet, mégpedig a június 4-én tartandó kereskedelmi és iparkamarai választásokkal kapcsolatban. — Ugyanis a hatóságok azt az érdekes felfedezést tették, hogy az egyik jelölt, 4000 hamis szavazólappal akarta megjavítani esélyeit. Az illető egy Salarga nevű ke-

reszkő, akit éppen akkor kaptak rajta, amikor a szavazólapokat a nyomdából haza akarta szállíttatni lakására.

A KIRÁLY

bánsági fogadtatását a hatóságok soha nem látott pompával, kiválóságokkal, bandériumokkal, fáklyás menetekkel, zenekarokkal készítik elő. A király június 1-én érkezik meg Oravicára, ahol diadal- kaput állítanak fel.

AZ ÁLLAMVASUTAK ELÉRE

a jövő héten C. Mereuta személyében új vezérigazgatót neveznek ki. A CFR helyettes vezérigazgatója Niculescu mérnök lesz.

CALINESCU

belügyi államtitkár inspekciós körutra utazott.

MADGEARU

pénzügyminiszter két hétig tartó pénzügyi inspekcióját befejezte és visszatért a fővárosba.

Könnyű széke lesz, ha este ARTIN dragéet vesz

Végre megérkezett Brassóba is a várva-várt NAGY SLÁGER, amelyben

GUSTAV FRÖHLICH és Mária Solveg

elbájojják az ASTRA MOZGÓ közönségét a

„FÉRJFOGÁS”

című filmben, amely vasárnap és a következő napokon fut

Ne mulassza el megnézni, mert megbánja!

Vasárnap délelőtt nagy ifjúsági előadás — Ufa-film.

TALÁLKOZÁSAIM A ZSIDÓKÉRDÉSSSEL

Egy visszaemlékezés és egy beszélgetés. A vasgárdista részletesen kifejti a programot

Kolozsvár, május 28.

A zsidókérdéssel mintegy ötesztendővel ezelőtt volt az első közvetlen kapcsolat. A nyoma itt húzódik végig a tarkómon hét centiméter hosszúságban és öt milliméteres mélységben.

A dolog Budapesten történt az egyetemi keresztmozgalmak napjaiban. Szomorú Dezső egyik szindarabját adták elő a Nemzetiben, hatalmas lovasrendőri készség mellett. A bemutató estéjén a Rákóczi-ut és környéke egyetlen hatalmas csatatér volt. Jelen sorok szerény írója két bolgár állatorvostanhallgatóval szintén bejutott a hadizónába. Körülbelül ötvenfőnyi tömeg ellen küzdött a diák-sapkás csapat. Zuhogó ütések, zavaros káromkodások kavargtak a Nagydíófutca homályában, míg az első rendfenntartó csoport meg nem jelent. A küzdő felek ekkor hallgatolagos fegyverszünettel és észnélkül iramodtak rendőrmentes tájak felé.

A bolgár, néhány csoport mássalhangzót ordított a menekülők után. Majd:

— Sacré milles... nem tudod, miért verekedtünk? — érdeklődött tőlem.

— A zsidókérdés... — válaszoltam ruhánkoszban, már amennyire ökölcsapásoktól elferdített szám megengedte. — Itt egy kapualj. Huzódjunk be a rendőrség elől.

A kapualj már többeknek szolgált menedékhelyül. Többek között itt húzta magát a verekedő tömeg fővezére is. Kék-zöldre boxolt ábrázatok, vérző szaglószervek pompáztak a lépcsőház mérsékelt világításánál.

A bolgár már emelte hatalmas ökleit. — Mit gondolsz, — szölt — kezdjük elől?

Belőlem azonban kivertek minden harci készséget. Homályosodó szemekkel oda-botorkáltam a főkolompóshoz.

Emberünk gyanakodva pislogott bedagadt szemresein át.

— Mondja mester — érdeklődtem — mi a fészkes fenének jöttek maguk a nyakunkba? Kik maguk?

— Mi, kérem — kezdte — a Vörös Kalapács munkásszervezet tagjai vagyunk. Hallottuk, hogy a diákok verik a zsidókat, hát mi majd elintézzük, kérem, a diákok baját.

— Nálunk már ne fáradjanak, mi el vagyunk intézve. Ami annál is inkább felháborító, mert mint idegen állampolgárok, semmiféle zsidóellenes mozgalomban részt nem vettünk.

E pillanatban a kapu felől újabb vész-hír érkezett.

— Pucolni, itt a rendőrség... Rohantunk. A Vörös Kalapácsos a markába kapta bezuzott orrát és bucsuzól felénk kiáltotta:

Ebben az esetben pardon. Tévedés volt... Azóta nem láttam. Azóta csinos horpadást viselek hátul a koponyámon. Azóta tudom, hogy van zsidókérdés és azóta sem tudom, miben áll a kérdés lényege és hol a megoldás?

A megoldásnak pedig valahol itt kell lennie. A hitlerizmus, filozofizmus, cuizmus és vasgárdizmus körül. Itt kell lennie, az alarmizozott csendőrszurotyok és a zsidóellenes, véres incidensek vidékén.

Nyilatkozzék a Vasgárda.

Egyik kolozsvári kávéházban ülünk, egy vízespohár, fekete és egy immár feloszlatott vasgárdista társaságban.

A vasgárdista intelligensként, jólöltözött fiatalember. Egykedvűen kavargatja feketéjét és programot ad.

— A mi mozgalmunkról tendenciózus hírek vannak forgalomban, még többségi körökben is, jóllehet céljaink ideálisak. Erős, hatalmas nemzeti Romániát akarunk és így törekvésünket rokonszenven kell hogy kísérje minden igaz román. Véleményünk szerint az állam keretein belül élő nemzetiségek egymással és a többséggel kiméletlen gazdasági harcban állanak. És sajnálattal állapítható meg, hogy ebben a kenyérgyűlöletben mindenkor a kisebbségi front győzedel-

meskedik. Értsen meg jól, kérem. Gazdasági életünknek vezérfonalai idegen, elsősorban zsidó kézbe futnak össze és a profit is idegen zsebekbe ömlik. Azt akarjuk, hogy ebben az országban elsősorban a román fiatalság teremtesse meg egzisztenciális alapjait. Ez azonban mindaddig nem lehetséges, amíg a tőke idegen. Mi vissza akarjuk és vissza fogjuk adni Romániát a románoknak.

— Értem. Egyszóval a Vasgárda nem kifejezetten zsidó, hanem kisebbségellenes alakulat.

Szomszédom okosan felel:

— A Vasgárda nem valaki ellen, hanem a román nemzeti eszme mellett harcol. Életlehetőségeket akarunk teremteni a magunk számára. Ehhez kétségtelen jogunk van. Nem?

— Nem lehet tagadni a többség jogait, de nem lehet elvitatni a kisebbségeket sem. Ne felejtse el, hogy a nemzetiségek nem önként vállalták a kisebbségi sors kálváriás útját.

A vasgárdista francia közmondással válaszol:

— C'est la guerre.

Eddig a vasgárdista elméletéről volt szó. Sor kerülhet tehát az ugynevezett kényelmetlen kérdésekre. Egész csomó áll rendelkezésünkre. Először a legszerényebbekkel próbálkozunk.

— Egyszóval, kérem, a vasgárdista program első pontja: a zsidók takarodjanak Palesztinába.

— Ugyvan. Minél előbb, annál jobb. A vasgárda ezt parlamentáris uton akarja. Van már parlamenti képviselőnk.

— Músonon kívül pedig a nem parlamenti képviselők gyanútlan járőreket véresre vernek a nyílt utcákon. Halás volnék, hogyha felvilágosítana; mennyiben jut megoldáshoz közelebb a zsidókérdés, ha Weisz Ignác külvárosi szatócot, vagy Klein házálóg vigéct az utcán husz izmos fiatalember megtámadja. Megtépi a szakállát, földreperik és összeroncsolják?

Kényes kérdés. Szomszédom egyre késik a válasszal. Végül is kisüti, hogy ezek a demonstratív jellegű kilengések. (Jobbkezem saját keresztény fejemet simogatja. A „demonstratív jellegű” horpadást.) Közben pedig válaszolok:

— Ezek a demonstrációk esetleg kifelé

A ROSSZ EMÉSZTÉS ELSŐ JELE A FEJFÁJÁS. — A KI FOGÁSTALAN GYOMOR ÉS BÉLMUKÖDÉS HELYREÁLLÍTÁSÁNAK ELSŐ GYÓGYSZERE A

MAGNESIA S.PELLEGRINO

EGY ADAGOT TARTALMAZÓ DOBOZ 10— LEI.

VEZÉRKÉPVISELET: G. CENTONZE, București, Strada Clujet 3.

azt is demonstrálhatják, hogy Románia ma, a 14-ik békeévben, távolabb áll a konszolidációtól, mint valaha.

— Vállalnunk kell ezt a kockázatot.

Nézzé, kedves kolléga ur, Ön — remélem — fenntartás nélkül elhiszi, hogy Vajda miniszterelnök ur jó román. Mégsem lép be a Vasgárdába. Elnök lehetne...

Erre a kérdésre vasgárdista szomszédom hirtelen nem talál választ. Felrobbantható tehát a következő petárda is:

— Gondolja Ön, hogy a jelenlegi szociális nyomorúságnak, amelynek gyújtópontjában egyformán égnek román, magyar, német vagy zsidó sorsok, a — zsidók az okai.

Föltétlenül hiszem.

Még egy utolsó támadás.

— Volt alkalma Önnek az állami panamak gigászi listáján végigtekinteni? Azon a listán, amely 14 év alatt Szaharává változtatta Európa paradicsomát?

Ideges némaság. A vasgárdista keze önkénytelenül odatéved a kabáthajtókára függesztett vasgárdista emblémára. A jelvény börtönrácsokat ábrázol.

Azt hiszem, itt a megoldás. A vasgárdista jelvényekből hatalmas, mindent átfogó és mindenhova felnyúló rácsrendszert kellene kiépíteni. Aztán elhelyezni mögéje a Skoda-ügyet, a tengerészeti históriát, az elsőkkaszott nyugdíjalapot, a CFR-botrányt, a gégetüköröket, Stewart-éket és a telefonmonopóliumot, a sötöb-bi... sötöbbit...

Most a vasgárdista kérdez: — Szóval Ön a börtönpitkezésnél kezdené...?

— A fegyházépítéshez intelligens koponyák kellene, míg a zsidó szakállai báláshoz? No, ehhez nem kell főiskolai végzettség. — Fizetek...!

Ennek szimbólikus jelentősége is van. Ványolós István

A radikális parasztpárt országos szervezkedése

Junian súlyos támadása a nemzetiparasztpárt és a kormány tagjai ellen

Nagygyűlésre van, de utkaparók tartására nincs pénz — mondotta a volt igazságügy-miniszter

Marosvásárhely, május 28.

Junian, volt igazságügy-miniszter, a radikális parasztpárt elnöke, a marosmegyei Mezőbánd községben szombaton délután 11 órakor népgyűlést rendezett, amelyen mintegy 1500 főnyi mezővárosi parasztság jelent meg. A gyűlést Mate Pompiliu, a marosmegyei tagozat elnöke nyitotta meg, majd Vancea József dr. marosvásárhelyi ügyvéd emelkedett szólásra, aki a gazdasági válságról beszélt.

Ezután kezdett beszélni Junian, aki csaknem egyórás szónoklatot tartott.

— Azért váltam ki a nemzeti-parasztpártból, amelynek alelnöke voltam — mondotta többek között — s azért hagytam ott a kormányt, amelynek igazságügy-minisztere voltam, mert azt láttam, hogy a párt nem a parasztok, hanem a bankárok érdekeit tartja szem előtt. Pedig bankárpárt már van egy az országban: a liberálist párt s így még egyre nincsen szükség. A konverziót sem a parasztság, hanem a bankároknak csinálták, meri Mironescumak, aki a meg-

szavazása körül élénk szerepet játszott, egyes bankokkal intim összeköttetései vannak.

Junian ezután a párt programjáról: az inflációról beszélt, majd elmondotta, hogy Madgearu, aki csallhatatlan orvosnak tartja magát, egy külföldi professzorral, Risttel együtt, olyan mértékben stabilizálta a lejt, hogy az átment a határon s ott olyan jól érzi magát, hogy nem is akar visszatérni...

Junian beszéde során a kormány párt bukaresti népgyűlését is erősen kritizálta:

— Százazreket vonultattak fel olyan kis probléma miatt, hogy a nép Maniut, avagy Vajdát szereti jobban? Amíg Bukarestből Marosvásárhelyre jöttem, az egész uton nem találtam egy utkaparót sem. Arra nincs pénz!

A gyűlés ezután végetért. Junian viszatért Marosvásárhelyre, ahol a „Transsylvania” helyiségében este 9 órakor előadást tartott az inflációról.

Ausztriában feloszlatták a kommunista pártot

Bécs, május 28

Ma rendkívüli minisztertanács volt Bécsben, amely úgy határozott, hogy az osztrák kommunista pártot betiltja.

A rendelkezést holnap hajtják végre. Az ország egész területén feloszlatták a pártokat és helyiségeiket bezárják.

Fotóamatőrök figyelmébe!

Ingyen előhívjuk filmjeit és lemezeit, ha a kópiákat nálam csináltatja.

FOTO KLEIN
Brassó, Szent János-u. 34

Adatok a náci-lébozhoz

Egyetlen szó bevezetés nélkül ime ez maga az eset. Kommentár még nem kell hozzá.

Szászország belügyminisztere a birodalmi kormányhoz javaslatot nyújtott be, amellyel csatlakozik a porosz belügyminiszter hasonló javaslatához és amelyben mindketten azt indítványozzák, hogy a sterilizálási törvénytervezetet az ország egész területén vitassák meg. A szász belügyminiszter a maga indítványában azonban továbbmegy, mint porosz kollégája és azt követeli, hogy „bizonyos esetekben” a páciens akarata ellenére is hajtsák végre a sterilizálást.

A szász belügyminiszter ajánlata nem egyedülálló. Legutóbb Fritsch-Gera professzor az egyik német orvosi lapban példákat hozott fel és odakövetkeztetett, hogy vannak olyan esetek, amikor a kényszersterilizáció helyénvaló. Amint ma már a népvédelem magasabb szempontjait tekintve, nem szabad „halál-büntetésről”, csak „jogszerű emberölésről” beszélni, ugyanúgy az összeségnek, az egész népek érdekeit tekintve „kényszersterilizálásról” is intézkedni kell.

E kérdésben azonban még az „egységes” Németországban sincs egységes álláspont. A vélemények megoszlanak orvosi, világnézeti és politika szempontok szerint. Dr. Wester például, aki nyíltan vallja, hogy a világnézethez kötött akkori is, amikor orvosi hivatását gyakorolja, e kérdés tudományos vitájánál így nyilatkozott:

— Félő, hogy mi itt eugenetikai indikációval kezdjük és szociális indikációval érkezzünk majd be. Az önkéntes beleegyezéssel kezdjük majd a magtalanító operációkat és elérkezünk a kényszer-magtalanítások korszakába.

Még dr. Wester felfogásához sem kell kommentár.

És a továbbiakhoz sem kell magyarázat, amelyeknek során dr. Wester így nyilatkozott:

— Az orvosi hivatással nem lehet összeegyeztetni, hogy az orvos ilyenfajta szociális beavatkozásokat végrehajtson. Minden akasztáshoz egy hóhér is kell és az az kérdés, hogy valaki vállalja a hóhér szerepét.

Dr. Wester véleményével szemben a nemzetiszocialista orvos, dr. Diehl így érvel:

— Ebben a kérdésben a nemzetiszocializmus is elveti a szociális indikációt, de mégis azon a véleményen vagyunk, hogy amint az állam bizonyos körülmények között polgáraitól azt is megkövetelheti, hogy makkegészséges lábait szétlőpessze, ott, hogy a haza érdekében életét is áldozza, ugyanúgy megkövetelheti, hogy népi tömegeinek tagjai, ha a szükség úgy kívánja, sterilizáltassák magukat.

A másik orvos, dr. Conti ebben a vitában még nyíltabban beszélt. Így szólt:

— A törvény nem érné el célját, hogy ha az elmúlt liberális korszak csökevényeként a sterilizálандó beleegyezését kényszeri szükségességek tartaná.

Ehhez sem kell kommentár. Általában az egész ügyszó nem kell kommentár.

Kialakult egy olyan világfelfogás, amely szerint a világmindenség azért fog, hogy benne, a közepén, ott álljon a Führer.

A többi mind mellékes. Van a Führer, azután jó sok ideig nincs senki. Aztán vannak a rohamosztagok, utánuk ismét sokáig senki. Aztán az árják következnek és az árják után aztán soha többé senki. Most még vannak az árják után is emberek, de ez csak átmenet.

Majd csak kisterilizálják azt az 1.8 milliárdnyi ballasztot, aki e percben csak történetesen és pechesen nem árja.

Dr. Glondys szász püspök ünnepélyes beiktatása

Bukarest, május 28.

Az újonnan megválasztott szász püspököt, dr. Glondys Viktor volt brassói lelkész hétfőn iktatják be hivatalába nagy ünnepségek közepette. A beiktatáson a kormányt dr. Gusti egyetemi tanár, közoktatásiügyi miniszter fogja képviselni, aki vasárnap indul el Bukarestből Nagyrézből.

Manoilescu érdekes beszéde a Cobden-szövetség budapesti kongresszusán

A dunai államok egymásra vannak utalva — mondotta a román delegátus

Budapest, május 28.

Az angol Cobden-szövetség és a magyar Cobden-klub Budapesten nemzetközi gyűlést tart. A gyűlés megnyitása alkalmával Hantos Elemér ismertette a konferencia célját, majd Manoilescu volt miniszter szólalt fel.

Manoilescu rámutatott arra, hogy valamilyen a vámpolitika hívei közé tartozott és egyike volt azoknak, akik a védvamos rendszer megteremtésétől azt várta, hogy Románia gazdasági viszonyai talpraálljanak. Véleményét azonban megváltoztatta, mert

felismerte, hogy a dunai államok egymásra vannak utalva és csak úgy élhetnek meg, ha egymásrautaltságukra ráeszmélnek és a szabadkereskedelem elveit fogadják el.

Ő tisztában van azzal, hogy a dunai államok gazdasági együttműködése

esetén nagyon sokan elvesztenék azokat a pozíciókat és kivételes monopoliumpokat, amelyeket részükre az autarchia nyújtott, de ezeknek fel kell ismerni, hogy a megélénkült nemzetközi cserekereskedelemben haszna ezekért az elvesztett pozíciókért bőséges ellenszolgáltatást nyújtana.

Manoilescu után Grätz Gusztáv beszélt, aki rámutatott arra, hogy a mai helyzet tarthatatlan és kifejtette, hogy a dunai államok összefűködése elkerülhetetlenül bekövetkezik.

Jelinek brünni nagyiparos volt a következő szónok, aki a megvalósuló dunai konföderáció gazdasági és pénzügyi technikájával foglalkozott és oda-konkludál, hogy ez a gazdasági összefűködés csak az esetben valósulhat meg, ha azt a népek maguk is és nagyon akarják.

A Morgan-botrány nagyarányú hullámai Morgan két év óta egyetlen cent adót sem fizetett

Elkészült az új bankreform-tervezet

Washington, május 28.

A Morgan-botrány egyre nagyobb és nagyobb hullámokat vet. Ma a szenátus bizottsága megállapította, hogy nem igaz az, hogy Morgan adócsalást követett volna el.

Mindössze annyi az igaz, hogy Morgan két éve egyetlen cent adót sem fizetett. Ez az, ami hihetetlen módon felbőszítette az amerikai közvéleményt. Az amerikai polgár arra hivatkozik, hogy ha csak csekélyösszegű adóhátraléka is van, a végrehajtók kénytelenek szigorral járni velük szemben, de

Morgan megtehette azt, hogy két évig nem fizetett adót és így milliókkal tartozik az államnak.

Fzenfelül megállapítja a közvélemény azt is, hogy ugyanakkor, amikor a Morgan-vállalatok azon a címen, hogy a vállalatok veszteséggel dolgoznak, a kivetett adót nem fizették meg,

Morgannak és igazgatótársainak egyenként és évente egymillió dollár volt a

fixfizetésük.

A Morgan-ügyet egyébként politikai ügygé szélesítik és arra használják, hogy Roosevelt hatalmát megerősítsék. Roosevelt sajtója rámutat arra, hogy Rooseveltt az első elnök, aki a Wall Street hatalmaival meg mer mérkőzni.

Nagyon valószínűnek tartják, hogy a Morgan-ügy kapcsán az állampapírok adómentességét és a veszteséges eladások adókibuvóját felfüggesztik. Ugyancsak ennek a botránynak következménye, hogy a kormány ma letárgyalta és elfogadta azt a bankreformot, amely szerint a jövőben a jegybankoknál elhelyezett betétekért a kormány és az állam szabotosságot vállal.

A banktörvény kimondja még, hogy semmiféle államkötvényt vagy állami tartozást nem kell a jövőben arannyal, vagy aranyértékű pénzzel fizetni és ismételtén leszögezi, hogy Amerika teljesen függetleníti pénzügyeit az aranytól, mint a fizetési eszközök fedezeti alapjától.

Tulterhelés és gyorshajítás okozta a színajai autóbusz-katasztrófiát

19 sebesült állapota nagyon súlyos

Bukarest, május 28.

A Marosvásárhely—bukaresti autóbusz szerencsétlenségéről a következő újabb részleteket jelentik:

A ploesti hatóságok ma az autóbusz több megmenekült, kevésbé sérült utasát kihallgatták, ezek között Mult Gyula soffőrt is, aki a szerencsétlenség lefolyását a következőképpen adja elő:

Az autóbuszban 32 felnőtt és 4 gyermek utazott, ezenkívül sok-sok csomagot is vitt a kocs, miután az utasok közül többen végleges tartózkodásra költöztek Bukarestbe és magukkal vitték holmijukat is.

A kocs tehát minden valószínűség szerint túl volt terhelve, ami különösen jelentős körülmény a bukaresti utasok között, amely helyenként meredek, helyenként pedig rossz, süppedékes.

Színajáig a kocsit Sapu János soffőr vezette, itt ült a volánhoz Mult Gyula. Az utasok javarésze aludt, mivel az autóbusz éjszaka 2 óra után indult el Színajából Bukarest felé. Színaja után, mintegy 250 méternyire Bibescu herceg posadai kastélyától az utasok zökkenésre riadtak föl. A kocs szerkezetében valami törés keletkezett, aminek következtében kialakultak a lámpák is. Az utasok között rettenetes pánik támadt, ami talán még meg is gyorsította a katasztrófát.

A soffőr fékezni akart, de már a fék sem működött.

Az autóbusz nekirohant egy kőkorlát-nak és áttörve azt, alázuhan a mélységbe.

Az országot ezen a helyen egy körülbelül 60 méter mélységű szakadék felett vezet át. A szakadék mélyén áll Posada állomásoscska épülete.

Ebbe a mélységbe zuhan alá a kocs, amelyet körülbelül 25 méteres esés után — a szerencsétlenségben is különös szerencsére — egy sűrű cserjés felfogott.

Ha ez nem következne be, az autóbusz hatvanméter mélységre esik és egyenesen az állomásépületre zuhan. Valószínű, hogy ez esetben az utasok közül egy sem menekült volna meg a haláltól.

Az autóbusz fedele zuhanás közben levált és az így keletkezett résen át sokan kiestek a kocsból. Ezek voltak a legszerencsésebbek, mert kivétel nélkül fennakadtak a sűrű bokrok között és könnyebb sérülésekkel uszták meg a katasztrófát.

Azok, akik a kocs alá kerültek, szörnyethaltak, míg akik a kocs belsejében maradtak, súlyosabb sérüléseket szenvedtek.

A szerencsétlenséget a posadai állomás személyzete vette észre és telefonon érte-

sitette a comarnici csendőrséget, amely 7 kilométer távolságban van a szerencsétlenség színhelyétől. Az őrs Farkas László őrmester vezetésével azonnal kivonult, kiszabadította a romok alól a sebesülteket és beszállította őket a színajai kórházba.

Mult Gyula soffőrt egyébként felépülése után a prahovai törvényszék fogházába szállítják, ahol mindaddig őrizetben lesz, míg a felelősség kérdése végleg nem tisztázódik. Felmerült ugyanis az a gyanu, hogy a szerencsétlenség gyors hajítás következtében történt.

Az autóbusz utasai között volt a tulajdonos Vitális és Simon-cég Simon nevű beltagja is, aki a katasztrófát követőleg eltűnt.

Hire járt annak is, hogy a sebesültek közül nyolcan meghaltak. Bukarestben ezt a hírt cáfolják. Ellenben az utasok közül 19-nek a sebesülése súlyos és aggodalomra ad okot.

A tótok nem vesznek részt az antirevizíós gyűlésen

Pozsony, május 28.

A pozsonyi antirevizíós gyűléssel kapcsolatban a tót néppárt tegnap este tanácskozott és úgy döntött, hogy az antirevizíós gyűlésen a tótok nem vesznek részt.

A tót néppárt ugyanis megállapította, hogy nem vehet részt olyan gyűlésen, amely a centrális prágai párt rendez, mert a tótok érdekei a centralisztikus Prága érdekeivel nem egyeztethetők össze.

Lapzártakor

1000 MÁRKA VIZUMDIJ AUSZTRIAVAL SZEMBEN

A német birodalmi kormány ma hivatalosan közli, hogy az ausztriai németellenes viselkedésekkel szemben retorziókra kényszerül. Hogy a német utasokat, akik Ausztriába akarnak utazni, a zaklató incidentstől megkímélje, visszaállítja Ausztriával szemben a vizumrendszert és a 30 napos vizum díját ezer márkában (negyvenezer lej) állapítja meg. A hivatalos rendelet kihangsúlyozza még, hogy nem lehetett tovább eltérni, hogy a német állampolgárokat Ausztriában mint nem kívánatos idegeneket kezeljék.

NYILT ARANYPIAC AMERIKÁBAN

Washington, május 28.

A washingtoni szenátus elé ma kerül az aranyjavaslat. Ma éjszaka a szenátus megszavazza az aranytörvényt, aminek folytán Amerika ezentúl ugyanolyan nyílt aranypiac lesz, mint London.

MAGYARORSZÁGON FELFÜGGESZTETTÉK AZ ELŐLÉPTETÉSI TILALMAT

Budapest, május 28.

A magyar miniszterelnökség ma rendeletet adott ki, amely szerint június hónapra felfüggeszti a kinevezési és előléptetési tilalmat. Ennek az engedelmének ellenére is csak azok a miniszterek nevezhetnek ki és léptethetnek tisztviselőket elő, akiknél a státusz a költségvetésben megállapított minimális státuszt a léptetések során már elérte.

A BÉCSI EGYETEMRE MA VONULT BE ELŐSZÖR A RENDŐRSÉG

Bécs, május 28.

A Katholikus Diákok Szövetsége ünnepséget tartott, amelyet a nemzetiszocialisták megzavartak. A nemzetiszocialisták a háború hősei helyett Schlegelert, a náci hőst akarták ünnepelni.

Az általános verekezés során bevonult a rendőrség, amely erre a belügyminisztertől kapott parancsot.

A diákok a rendőröket botokkal, ernyőkkel fogadták és köpöcséséssel hajigálták meg. A rendőrök gummibotokkal végre rendet teremtettek. Érdekes hogy Dollfuss is meg akart ezen az ünnepségen jelenni, de amikor az egyetemhez ért, a lépcsőn szembe vele az első sebesültet hozták, mire a kancellár visszafordult és nem ment be az egyetem épületébe.

HIREK

MINEK IS VAN UJ DIVAT A VILÁGON...?! —

Kohné kezét összecsapja
s úgy töpreng felette:
Hova tűnt el új kalapja?
Vajjon hova tette?
Minden kis zugot tüvé tett,
de hiába nézi,
behívja hát a cselédet:
Nem járt vele, Rézi?

Színét se láttam, naccsága,
nem vagyok én dáma...
Hanem az új tepsit, drága,
megnézheti máma...!
Kohné a konyhába totyog,
— bár inkább ne menne —,
mert kalapja vigan rottyog,
rántott csirke benne!!

Nagyot bödül s a cselédet
szájbakeni nyomba:
Maga téhen, hát ebédet
süt a kalapomba?
Elbőgi magát a Rézi:
Ez a cselédor ma,
az ember tepsinek nézi,
mért is olyan forma?

Nemes Ferenc

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint főleg nyugaton és délen esők és élénkebb szelek várhatók. Nyugatról hőcsökkenés közeledik.

— A gránát 16 év múlva is gyilkol. Csikszederdől jelentik: Halálos szerencsétlenség történt a Magyarórástetőn, ahol a csikszentmártoni erdőhivatal erdőültetés céljából 200 napzámosot foglalkoztatott. A munkások már többször figyelmeztették a munkálatok vezetőit, hogy a tetőn, amely az 1916-17-es harcokban nagy szerepet játszott, lépten-nyomon gránátokra bukkannak. A vezetők megnyugtatták őket, hogy nincs olyan gránát, amely 16 esztendő után ölne. Most azután mégis bekövetkezett a szerencsétlenség. Egy Lukács Gábor nevű legény csákánya csemétéltetés közben egy „döglött gránátba” vágódott, amely irtózatossá dörömléssel felrobbant és darabokra tépte a szerencsétlen embert. A melléte dolgozó Bors Mihály lábát tőből letépte a gránát, míg három társa a szerterepülő szilánkoktól életveszélyes sebesüléseket szenvedett. A sebesülteket egy közeli kórházban helyezték el, ahol a halállal vívódnak. A hatóságok vizsgálatot indítottak annak a megállapítására, hogy a megdöbbentő szerencsétlenségért kit terhel a felelősség?

— TIZÉVI FEGYHAZAT KAPOTT A FIUGYILKOS APA. Pervoni Gligore 62 éves, Toplet bányai községbe való gazda hajlott kora ellenére sem vetette meg a nőket. Ezért egyszer fia, akinek visszavetették az öreg szerelmi botrányai, megleckéztette, mire Pervoni késsel támadt gyermekeire, akit oly szerencsétlenül szurt meg, hogy a legény néhányórai szenvedés után meghalt. A temesvári törvényszék tegnap tárgyalta a fiugyilkos apa bünperét és Pervoni Gligorét 10 évi fegyházra ítélte.

NINCSENEK GYERMEKEK

A mama elviszi az öt éves Péterkét a fényképészhez. A beállítás gyorsan megtörténik, a fényképész pedig instruálni kezdi a fiatal urat:

— Ugy, fiatal ur, szépen idénézni rám, rögtön lát valami nagyon szépét. Nézz csak, innen a fekete kendő alól kirepül egy kis madárka... Hopp... no...

— Ugyan, Satori ur, — mondja az ifjú emberke, — ne csináljon annyi „grim-buszt” exponáljon és slussz!

— Dréhr Imre vizsgálati jegyzőkönyve már nyolcszáz oldal. Budapestről jelentik: A soros vizsgálóbíró már harmadik hete foglalkozik Dréhr Imre kihallgatásával. A kihallgatásról felvett jegyzőkönyv eddig 800 oldalra rug. A kihallgatásnak még nincs vége és így azzal számolnak, hogy a kihallgatásról felvett jegyzőkönyv legalább is ezer oldal lesz.

RAKETT-HUROZÁS
SELYEMHURRAL . . . 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL . . . 270 lej
Videknek 24 órán belül a beküldött útiket postázom
TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai
(Kolostor-utca) 20. sz.

— Székely hősök emlékünnepe Budapest. Budapestről jelentik: Május 28-án Budapest ünnepli meg a hősök napját. Az ünnepségek során a 82. volt székely gyalogezred bajtársi köre megkoszorúzza a világháborúban elesettek emléktábláját.

— Munkaközben agyonsujtotta a nil-lám. Csikszederdől jelentik: Ferencz Károly csikmenasági gazdát tegnap a máusi vihar a mezőn találta. A gazda be akarta fejezni megkezdett munkáját és nem húzódott védettebb helyre. Éppen magasra emelt fejszéjével egy cöveket akart beétni a földbe amikor irtóztató menny-cörgés rázta meg a levegőt és a következő pillanatban Ferenc összerogyott. Így villám teljesen átjárta a szerencsétlen ember testét, aki nyomban kiszenvedett.

— Esküdt Lajos még mindig éhség-sztrájkol. Budapestről jelentik: Tegnap közölte a B. I., hogy Esküdt Lajos napok óta éhség-sztrájkol. Az éhség-sztrájkol ma van a negyedik napja. Esküdt azért tiltakozik ebben a formában, hogy ügyét mielőbb főtárgyalás elé bocsássák és azért, mert az orvosszakértők elmebetegnek nyilvánították. Amennyiben esküdt Lajos holnapra sem hagyja abba az éhség-sztrájkot, egészségi állapota érdekében csövön keresztül fogják táplálni.

★ ELVESZETT áldozó esütörtökön a sétatéren egy ridikül arcképes igazolvánnyal és fontos iratokkal. A becsületes megtaláló kéretik, adja le Nagy Ferenc cipőüzletébe, Kapu-utca 19. A pénzt megtarthatja.

ABLAK

MEGEGYEZÉS

- No és elosztotatok az örökségen?
- Igen.
- És ki kapta a házat?
- A Jani.
- És az autót?
- Én.
- És a készpénzt?
- Az ügyvéd.

★ A MEZŐGAZDASÁGI és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény teljes román szöveggel, magyar fordítás-sal és magyarázatokkal. Írták: Dr. Gáspár Gyula és Dr. Váradi Odón. Ára 40 Lei. Postai rendeléseket csakis (a portóval együtt 45 Lei) előzetes beküldése ellenében szállítja a Brassói Lapok könyv-osztálya

— A párad tábla ítélete a szatmári „halállelő” tagjainak ügyében. Nagyváradról jelentik: Bankos László, Ivaskó László, Pielhoffer Oszkár és Bereczkó Gyula, a szatmári felsőiskola növendékei néhány hónappal ezelőtt afeletti elkeseredésükben, hogy egyik tanárjuk állandóan zaklatta őket, „trianoni halállelő” névvel egy egyesületet alakítottak, amelynek „alapszabályait” egy füzetben le is írták. A rendőrség később tudomást szerzett a dologról és eljárást indított ellenük. A szatmári törvényszék annakidején a kiadókakat felmentette az államellenes igazgatás vádjá alól. A nagyváradi ítéletben felelősséget folytán most foglalkozott az ügygel, és Pielhoffer Oszkár kivételével a vádlottakat 1-1 hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta. A büntetést a vizsgálati fogéggal kitöltöttnek vették. Az ítélet jogerős.

★ Orvosi hír. Dr. R. M. Imas orvos, a kolozsvári egyetem v. tanársegéde, a gyermek betegségek specialista és belgyógyász, rendel naponta d. u. 2-5-ig Brassóban Hirscher-u. 22 sz. — Quarz.

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó, május 28.

Három elsőosztályú bajnoki mérkőzés került sorra vasárnap délután az Olympia pályán, fél 2 órai kezdettel. Elsőnek az Olympia és az Izvorul mérkőztek. Az Olympia biztos győztes, a gyenge hosszafalusi csapatnak alaposan össze kell magást szednie, hogy a technikus száz csapat ellen jó eredményt érjen el. Második mérkőzésre a Victoria és az Ivria áll ki. A Victoria rámenősebb, az Ivria stílusosabb csapat, látszik rajta Tóth József edző munkája. A papírforma szerint körülbelül egyenlő ellenfelek, a küzdelem nyílt. Az Ivria győzelme valószínűbb, jó felállítás esetén. A nagy mérkőzést az ACFR és a BMTE találkozása jelenti. A vasutas csapat, bár kissé fáradt lehet a bukaresti CFR vereségtől, a papírforma szerint győztes lesz a munkásokkal szemben, akik még a Victoria-val szemben is pontot veszítettek.

A csütörtökről elmaradt motorosversenyt is vasárnap reggel tartják meg.

A nők a legtöbb országban még ma sincs választójoga és általában ma is kicsi a hajlandóság arra, hogy a férfi egyenrangú tényezőként kezelje. A nő az inferioris, a romantikus. Az igazság az, hogy a nő már régen feladná ezt a minősített helyzetét, — különösen akkor, amikor a valóságban ugyanazt a keserves küzdelmet kell folytatnia, mint a férfinek. A nyomor iszonyu gyors tempóban végzi az egyenjogúsítást, a férfi már nem lehet kitarló, mert saját magát sem tudja kitarítani. Aki még tud, az viszont romantikusabb, mint a muzeumi üvegbe ártott Hamupipőke. A trösztelnök, aki elveszi a szépségkirálynőt és a jávai ültetvényes, aki kép után beleszeret a Putty Lya leányába. A férfi, akinek itt-ott még módjában áll, mindent elkövet, hogy ki ne haljon a romantika. Egyáltalán már azt sem hittük, hogy élnek még milliárdos trösztelnökök és különösen olyanok, akik Romeóként elmennek a Gál Juliakért és jávai dús gazdag ültetvényesek, akik megérkeznek a kihunyt mozcisillag árvácskájáért. Nem a nő, a férfi a gyógyíthatatlan romantikus

EGY ÉRDEKES KÖNYVRŐL

Stere és a zsidókérdés

Brassó, május 28.

Rendkívül érdekes és — időszerűség miatt — nagyjelentőségű könyv jelent meg a romániai magyar könyvpiacra. A könyv szerzője Stere Constantin egyetemi tanár, a kiváló politikus, címe pedig: „Hellénizmus és judaizmus az emberi civilizációban.”

A könyv Sterének a zsidókérdésben tartott előadásait foglalja össze M. Russnak, a kitünően ismert bukaresti publicistának gyűjtésében és fordításában. „Boldog lennék, ha a mai zavaros időkben az én szerény szavam is hozzájárulna a szenvedélyek lecsillapításához.” — írja a könyv mottóján Stere. Ez a mottó mindjárt megadja a kötet szellemiségét is. Stere, aki a román szellemi életnek kétségkívül egyik legelső, vagy talán legelső figurája, az antiszemitizmusnak abban az őrzöngésében, amelyben ma ravasz politikai irányok belefojtják az in-

séges tömegek elkeseredését, minden kivánságát, jogát és követelését, felemeli a maga tiszt, józan, tudástól és lelkeségtől áthatott szavát.

A könyv kétségtelenül Stere legmaradandóbb történelembölcseleti alkotásai közé tartozik s a fordítással érdemes munkát végzett M. Russ is, aki előszavában a következőket írja:

— Ennek a fordításnak a közrebocsátásával, — keresztény publicista létemre —, aki azonban a humanizmus tárgyilagosság gondolatvilágában élek, szerény szolgálatot akarok tenni az emberi megértésnek és közlekedésnek és ezzel korunk pusztulással fenyegető kulturájának.

M. Russ egyébként könyvét, természetszerűleg, az erdélyi piacon igyekezik elhelyezni. A könyv a fordítótól Bukarestben (Calea Victoriei 50., etaj IV.) rendelhető meg. Brassóban pedig hétfőig a Korona-szálloda 53-as számú szobájában kapható.

— Budapestén újból kommunista szervezetet lepleztek le. Budapestről jelentik: A budapesti politikai rendőrség hosszas nyomozás után a Kartács-utcában egy kommunista pártirodát fedezett fel, a melynek saját nyomdája is volt. Megállapította, hogy a szervezet vezetője és lelke Schönmann László, aki azonban megneszelt, hogy a rendőrség rajtaüt és Oroszországba szökött. A rendőrség büntetésüket, 11 főtalembert letartóztatott.

★ UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÉL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelmeztetvé. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet.

Egyedüli nagybani képviselő:

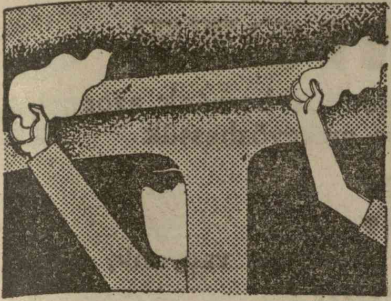
GOLDSTEIN & ORNSTEIN
GALAŢI BUKAREST

Tricoline
a selyem riválisa

A valódi „TRICOLINE”-ből készült ingek, gallérok, pizsamák, ruhák, kényelmesek, elegánsak és tartósak. A kiváló minőség és a minta finomsága változatlan marad, gyakori mosás után sem megy össze. Szép, elegáns és tartós. — Az eredeti gyártmány szélén a „TRICOLINE” szó van beszöve. A valódi „TRICOLINE”-konfekciók a „TRICOLINE” védjeggyel vannak keltetve.

A manchesteri „VENCO”-művek e redeti gyártmánya.

A B.L. nyaraltatási akciója

Molnár György szobafestő, Danesti (Csik-dánfalva) jud. Ciuc, u. p. Cárta-Karcfalva. Fürödni Dugás gyógyfürdőben lehet. Erdő és hegység a közelben. Több szobát akar kiadni vendégek részére június egytől szeptember 15-ig. Gyermekeket csak szülőkkel vállal. Étkezések száma és ára megegyezés szerint, szükség esetén székely gazdáknál még néhány lakást kerithet, ahol a vendégek főzhetnek is.

Oradea, központban levő modern házukban kertes udvarral izr. uricsalád vendégeket fogadna, akik a közeli Püspöküllámfürdő és Félix iszap gyógyfürdőt használni óhajtják. Társas kirándulások Jádvolgybe, Rév, Remező, Strand, tenisz. Feltétlen urilányok ott-hont találhatnak és társaságot. Egyéb felvilágosítások levélileg. Glabus Orade, Váradi Zsigmond-ut, Str. Cogalniceanu 8.

Ausländer A. kereskedő, Turda (Torda), Str. Regina Maria 7. Fürödni a sós és édes fürdőben lehet, kirándulás a tordai hasadékhöz. Két szobába június egytől október egyig 3-4 személyt fogadna vendégül, négyszeri étkezés. Ár megegyezés szerint. Kóser kosztot is ad. Festői vidék.

Dr. Körner Jenő, Budapest. Teréz körút 1. a. 14 éves gimnazista fiát Brassóba küldeni nyaralni két hónapra, lehetőleg németül beszélő magyar családhoz, teljes ellátással. Tanárok előnyben. Ajánlatokat a fenti címre kér.

Orbók Gyula unitárius lelkész, Satul-Ciuc, Csikfalva, u. p. Ghindari-Makfalva, jud. Odorheiu. Két szobában 3-4 tagú családot kána vendégül, 6-8 13-18 éves fiút szülők nélkül is. Ár négyszeri étkezéssel felnőtteknél 60, gyermekeknek 50 lej, amely összeg részleteket előre fizetendő. Négynél kevesebb vendéget nem fogad, viszont több jelentkezőt is el tud helyezni. Az ellátás családias jellegű. Vendéglátás június 10-15-től szeptemberig, vagy tovább. Csikfalva 18 kilométernyire fekszik Szovátától, ózondus levegő. A Kisküüllő 2-300 méter távolságra van a falutól. Kellemes erdőség. Szovátára vonat és autóbussz közlekedés.

Kovács Sándorné bankhivatalnok neje, Odorheiu, közölje pontos címét, mert az ajánlatban jelzett címről a levél az érdeklődőkhöz visszaérkezett.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasútállomás

Fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget óhaj?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

Kép a leszerelési konferenciáról

Nadolny, Németország képviselője beszél

EGY EMBER, AKI ÁTDOBTA MAGÁT A VÁLSÁGON

Egy leány egy napra 10 lej. Összekoldult seprőnyelekkal indul az üzem. Ha kettőszáz lejem lenne. Huszóra nap munkából meg lehet élni. Viszont lehetetlenség éhen halni

Pribram Paul az első generáció természetes robóját végzi...

Nagyvárad, május 28

Mit csinál az ember, ha már az utolsó garasát is elköltötte? Ha már nincs semmi remény e ha már a csodában sem hisz? Mit tesz az ember, ha már két lej ára mamaligára sem telik, amiből aránylag fejedelmien jól lehet lakni. Mit tesz, ha estére már nem tudja kifizetni az ágát albrólje szobájában s a körme kék marad akármennyit fu is belé?

Mit tesz — teszi fel előtte a nagy kérdést Pribram Paul az okleveles mérnök, — hát semmi esetre sem lesz öngyilkos. Néze, látott ön már öngyilkos verebet — filozófál tovább — ugyebár nem. No anynyi eszem pedig kell legyen, mint egy verébnek...

Ez az optimista világnézet kétségtelenül üdítően hat a Kőröspart virágzó fái alatt, azonban, hogy éhségben és nélkülözésben valaki hasonlókat érezzen, ezt már nehéz elhinni.

Pribram bizonyít

— Nem hiszi — kérde és nevet. Hát mit gondol, hazudok magának. Nem. Most pihenő percem van. Ha nem vásárolt volna tőlem, egész egyszerűen itthagynám, azonban a bevőimhez udvarias vagyok és ezért beszélek.

— Pár hónapal ezelőtt kezdtem az üzemet. Amikor másodszor állottam szemben a halállal. Először Oroszországban itéltek halálra. Akkor remegtem. Vittek az uttesten. Két ór elöl, kettő hátul. A katoná azt mondta: Látod azokat a fákat, ott ki leszel végezve. A fákat tisztán láttam. Mikor odaállítottak, mindenre emlékszem. Összeestem a két fa között. Azután... Életben maradtam... Egy lovas utolsó pillanatban érkezett, megkegyelmeztek. Csak az országot kellett elhagyjam. Mikor másodszor is szembe néztem a halállal, nevettem egyet. Komolytalan dolognak tűnt az egész és nevetségesnek. Hogy én most azért halljak meg, mert nincs ennivalóm. Ugyan. Rögtön tisztán láttam, hogy ez lehetetlen.

Elmentem egy előkelő városrészbe ebédlőben. Kinéztem tíz házat. Tudtam, hogyha ebédlőben érkezem, amikor mindenki éhes, feltétlenül kapok ennivalót. A harmadik helyen már teljes ebédet kaptam. Az éhség el volt intézve.

Az üzem beszerzése

Ekkor már nyugodt voltam. A jóllakott ember kedélyes. Négy házban seprőnyeleket koldultam össze. Egy éles bicska volt a zsebemben. Bementem a harmadosztályú váróterembe és kifaragtam egy virágcserepbe való diszes rudat. Két óra gyaloglás után eladtam. Husz lej volt a zsebemben. Így kezdődött. Nézze, ma már festékre is telik...

— Pribramnál állandóan ott van az egész áruválogató. Kaktusz diszek, Pálmattartók. Ma nehezebb időket élünk — mondja — ja, le kell vonni a konzekvenciákat. Ma nem tíz órát kell dolgozni egy nap, hogy ugyanazt elérjük, mint régen, hanem huszat...

Ezzel nem azt akarja modani — vá-

gok közbe...

— De, igenis azt. Husz órát dolgozom naponta. Ez ugyan nem életcélom. De egyelőre nem megy másképp. Hatvontól száz lejig keresek naponta. Tudja mennyi pénz az? Én egész egyszerűen leszállítottam az igényeim. És le kell, hogy szállítsa mindenki.

Nekem a husz lej száz lej és száz lej a ezer lej. Én kisebb egységekben élek. Négy lejért olyan ebédet állítok össze magának, hogy akármilyen éhes képtelen elfogyasztani. (Ezt nem tudom: a mennyiségre, vagy a minőségre érte). Egy ágy öt lej egy éjszaka... Ja az igények. Felfelé nincs megállás, de lefelé megvannak a normális és biztos határok. Tíz lej ma pénz. Én a napi keresetemből a szenvedélyeimet is kielégítem. Naponta tíz marasestit szívik.

— És a többi szenvedélye?

— Na, hallja, elég fiatal vagyok ahhoz, hogy ne költsek ilyen dolgokra pénzt... Mosolyog és előadásában egy kis pauzát tart...

— Nézze, azt hiszi, nem vagyok tisztában azzal, amit csinállok. Azt hiszi nem tudom, hogy a én életem robot. Tisztában vagyok mindezzel. Mérnök vagyok, de levontam a konzekvenciákat. Azt hiszi, nem ismerem a szociálpolitikai törvényeket: Hogy a munka nem tekinthető csupán árucikknek. Hogy a rendes életmódot biztosító munkabér megállapítandó. Tudok a nyolcórás munkanapról és ismerem a negyvennyolcórás munkahatet. Hetenkint lehetőleg huszonnégy óras munkaszünetet. A gyermekmunka megszüntetését. A fiatalok védelmét... Folytassam? Mit untassam vele magát a legfőképpen magamat. Átdobom magam ezeken a dolgokon. Át a szociálpolitikán s át a válságon!

— Álljak elő azzal, hogy jogom van a munkához. Kiabáljak a termelési rend ellen, amelyik képtelen keresztül vinni az ehhez való jogomat. Ugyan. Nevetséges. Ebben a handabandázásban csak én bukhatok el. S nekem egy életem van és slussz! Ahhoz, hogy mártir legyek, túl gyenge vagyok. Csak dolgozni van erőm! Harc és munka? Dolgozni és küzdeni? Hógyne! Én Pribram Paul. Hát összeesek, kis féreg, aki vagyok...

— Csak lenne már vagy kettőszáz lej tőkémm. Menne minden gyorsan. Egy leány munkája tíz lej. Ilyen munkásleányt beállítanék vagy négyet.

— Dehát az imént a munkásvédelmet ismertette s most dolgoztatna egy lánygyereket tíz lejért?

— Már mondtam, ezek teoriák. Ha én nem dolgoztatok, dolgoztatja más. A munkabér lezuhan. Én nem fogom felemelni két gyenge karommal, az egyszer biztos. Különbösen higye el, mindig volt, aki sokat dolgozott. És én az első generáció vagyok. Az az ember, akinek még dolgozni kell, mert semmi más nem áll rendelkezésére, mint a munka. Mindig volt első generáció! A batyus házaló, akinek az unokája már bankigazgató lett...

Igen, a harmadik generáció már ráér filozofálni. A harmadik generáció már se-gíthet. Nekem azonban csak megélni lehet

e legfőbb életre segíteni egy második generációt...

Pribram abbahagyja beszédét. Megnézi az óráját és bucsuzik. Elég volt a pihenésből, még tízenöt házat kell végiglátogatasson...

És Pribram, az első generáció, megindul a gesztenyefák alatt. Két keze tele áruval, két karja tele munkával...

S ahogy Pribram az induló tavaszban gyors lépteivel sietve megindul, szinte úgy érzem, hogy lelépi a gazdasági válságot...

Gábor István

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

F. S., Oradea. Kizártnak tartjuk, hogy le-velét válasz nélkül hagyja. Igazán minden ügyben eljár és ha késik is a válasz, valószínűleg azért, mert ügye több utánjárást követel. Levélmásolatát és a felbélyegzett válaszborítékot eljuttattuk hozzá és biztosak vagyunk abban, hogy néhány napon belül az Ön kérdésére is választ ad. — Pédányonkénti vásárló. Ön azzal, hogy ismeretlenül egy férjes asszonynak írt, nem követett el bűncselekményt, csak legfeljebb nevetlen volt, mikor az első válasz nélkül hagyott levele után újból írt, sőt találkat kért. Hogy az asszony ezek után megunta a „levelezést”, ez is érthető. Ami a dolog szomorúbb részét illeti, itt már nehezebb a társadalmi törvények szerint igazságot tenni. A férjnek joga van a felesége molesztálót megfenyíteni, de a büntetőtörvénykönyv szerint ehhez joga nincs. Ha tehát Ön feljeli a férjét, azt a bíróság megbünteti, ez azonban nem menti fel Önt az alól az erkölcsi vád alól, hogy molesztált egy uriaszszont. — P. G. földbírtokos. Mindkét írását megkaptuk. Az elsőben, a konverzió kérdésében írt írásában helyes és aktuális megállapítások vannak, de sok benne a ténybeli tévedés, amelyből azt látjuk, hogy Ön a konverziós törvény jogi finomságait és pontos paragrafusait nem ismeri. A másik írás is érdekes, de annak viszont az a baja, hogy ilyen tervezetek nyilvános közlés esetén sem érnek célt. Körülbelül az Ön tervét valósítja meg Roosevelt is és ha neki nem sikerül, talán sikerül a londoni világgazdasági konferenciának. Kéziratokat nem adunk vissza. — V. P., borbély. Megrendít az Ön helyzete, de sajnos, ügyében semmit sem tudunk csinálni. Ha egyetlen ember nevében megmozgatnánk olvasóink tizezeit, holnap tizezeren fordulnának hozzánk hasonló kéressel. Nem lenne jogunk a többiekől sem megtagadni azt, amit Önnek megteszünk. Rettenetes állapotok vannak. Ezeket az állapotokat sirjuk, panaszkodunk nap-nap mellett és megoldást követelünk mindannyiok és mindannyiunk számára, de kivételt nem tehetünk, nem bocsáthatunk egyetlen embert az olvasók tizezeinek megértő jószíve elé. Azt hisszük, bármilyen nyomorúságos is a sorsa, azt elhízi nekünk és megérti, hogy csak így cselekedhetünk. — B. L., Nagyvárad. Kérdésére akármelyik szaküzlet választ adhat. Tessék oda fordulni. — Dr. H. L., kőröspart. Néhány napi türelmet kérünk, utánajárunk. — K. S., Barátka. Levélét áttettük az egyik nagy erdélyi terjesztőhöz, aki ebben az ügyben megbízható felvilágosítást adhat. A céget megkértük, hogy válaszoljon Önnek levélben közvetlenül. Tessék a cég levélét beírni. — Diákleány. Ahhoz képest, hogy fiatal gyermekleányról van szó, egész sikerült ez a kis írásmű, de még nem tiszta, nem rendszeres és nem egységes. Anynyi készséget látunk azonban benne, hogy azt ajánljuk: ne írjon. Még ne. Előbb nagyon sokat olvasson, mélyedjen el a beérkezett írók, filozófusok és egyéb nagy szellemek műveiben és azokat tanulmányozza. Ki fog forrni.

I. Z. D. Dr. Kahána Ernő orvos, Brassó, Kapu-utca. — Hét éves előfizető. A telexkönyv nem szavatol a méretekért. Ha azonban Ön bizonyítani tudja, hogy mekkora kellene hogy legyen az Ön területe és megállapítható, hogy a hiányzó rész a szomszéd telkében foglalattik, amennyiben elbirtoklás még nem következett be, igényelheti a hiányzó részt. A telexkönyvileg bekebelezett szolgálat gyakorlatában nem gátolhatja meg a jogosultat, mert pernek teszi ki magát. A vízért való járás a rendes időre korlátozható, de e tekintetben a szolgálat biztosító okmány és betáblázás a mérvadó mindenek felett. A többi kérdéseire ugyanebben a rovatban néhány nap múlva válaszolunk. Tessék a rovatot figyelemmel kísérni. — Szt. P., Dés. Az emberket nem faj, hanem tisztesség szerint kellene osztályozni. Vannak gazemberek, alattomosak, csalók és utolsó emberek, de ezek a tulajdonságok nem állanak összefüggésben a fajjal jelleggel. Az Ön embere, úgy látszik, nem tisztességes ember, de ne tessék ezt a kivételt a fajta rovására írni. — K. P., Bukarest. Teljesen igaz van. A gyermekeket másképpen kellene ma nevelni. Ha pacifista és antimilitarista módszereket alkalmazna a nevelés tudomány, talán előrnék azt, hogy legalább az a generációval nem lehet háborusítást játszani, amely utánunk következik. Érdekes megfigyeléseink közlését köszönjük és alkalomadtán felhasználjuk.

Iskolák Egyesületek

— A BRASSÓI DALÁRDA SZINIELŐADÁSA. A Brassói Magyar Dalárda lelkes előkészület után szerdán, május hó 31-én este az „Astra” színháztermében előadja Kacsóh Pongrác örökbecsű magyar daljátékát, a „János vitéz”-t. A kedves meséjű és gyönyörű zenéjű darabot teljes egészében, minden kihagyás nélkül a Dalárda előadásában most először fogja élvezni Brassó magyar közönsége. Hiány nélkül fogja kapni a darabban fontos szerepet játszó hatalmas karénekeket, a harmadik felvonásban az Izsák Idától betanított tündértáncot maradék nélkül gyönyörködhetik a magánszereplők pompás játékában és énekelésében. A Dalárda költséget, fáradságot nem kímélve, készült ennek a hatalmas szépségű műnek előadására, hogy fogadtatás nélkül mutathassa be Brassóban is a magyar színpadi irodalom e remekét s bizik a közönség megértő pártfogásában, hogy nem végezt hiábavaló munkát. A daljátékot a tanulóifjúság részére csütörtökön délután két órai kezdettel s olcsó helyárakkal megismétlik. Jegyeket mindkét előadásra Fuhrmann János egyesületi pénztáros Kapu-utcai ékszerüzlete árusít.

— A BRASSÓI MAGYAR NAP — JUNIUS HÓ 11-ÉN. A Magyar Nap főrendező bizottsága az ide, egész vármegyére szóló erdei ün-

nepségét június hó 11-én, pünkösd utáni vasárnapon tartja meg. Az előkészítő munkálatok serényen folynak. A tegnapi megtartott főrendezőbizottsági ülésen megtörtént a végleges munkabeosztás. A rendezőbizottság elhatározta, hogy a konyhákat, valamint a bor- és sör-sátorokat ezúttal is bérbeadja. Együttal megengedi, hogy különböző élelmiszer-árusok megfelelő díj ellenében süteményt, frissítőt, cukorkát s gyümölcsöket árussítsanak az erdei ünnepség területén. Az idevonatkozó kéréseket és ajánlatokat legkésőbb június 3-án déli 12 óráig kéri a rendezőség eljuttatni (a konyhákra és borsátorokra vonatkozólag Puskás Gerőhöz, az egyéb árusításra vonatkozólag az Ev. lelkesi hivatalba, Nikodémusz Károly ev. lelkes, főrendező kezéhez, Vasut-utca 2. sz., az ev. templom udvarán). Minden a Magyar Napra vonatkozó kérdésben felvilágosítást és utbaigazítást nyújtanak a róm. kath., ref., unit. és evang. lelkesi hivatalok.

A Brassói Turista Egyesület vasárnap a Nagykőhavasra rendez kirándulást. Utirány: menedékház, csucs, predeali út, Garcsinyölgy, Hétforrás, Türkös. Indulás reggel 6 órakor a Kertsch-villa elől autóbusszal. Vezető Poloczky József és Nagy Sándor.

A Vig Barát tekéző egyesület vasárnap este a Gambinushban háziversenyt rendez, mely komoly előkészület a marosvásárhelyi revására.

★ IPAROSOK SZÁMÁRA felbecsülhetetlen értékűek ezek a könyvek: Littván Sándor: Ipari számtan és kalkuláció 109 lej, Róth Jakab: Iparosok könyvvétele 47 lej. Kaphatók vagy postán megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Kovácsműhely berendezés, fűtőgéppel, jó számszámokkal megvételre keresetlik. Antal Sándor, Zágón, Háromszék. 11479

Kolozsvári Takarékpénztár és Széchenyi Takaréknagyobb összegű betétkönyvét megvételre keresem. Ajánlatokat marosvásárhelyi fiókiadóba. 11498

Fürdőszoba

és vízvezetési berendezések legolcsóbban **SANITECHNICA** Brassó, Malom-u. 1 (Bolyva)

Singer varrógép kifogástalan állapotban megvételre keresetlik. Cim 11499. szám alatt a brassói kiadóban.

Jókarban levő Ferroagricola cséplőgarnitúra olcsón, sürgősen eladó. Jelentkezni május 28-ától Bonyhán, Kisküküllő megye (állami iskola mellett). 11500

SZIVÓGAZMOTOR eladó, eredeti Körting gyártmányu, 65 Hp. generátorral, üzembépes állapotban. Bartók Testvérek, Sírja, jud. Arad. 11505

ZONGORA ELADÓ. BRASSÓ, SZÉLESPATAK 13/a. 11496

Állást keres

3 nyelvet beszélő divatárkereskedő állást keres. Jakab, Brassó, Vasut-utca 21. 11440

Árva varróleány helyet keres varrodában. Cim: Ada Andor, Covasna. 11493

Irodai dolgokban jártas, román, német, magyar nyelvet bíró fatisztviselő, vizsgázott sofför, bármilyen állást keres. Szíves megkereséseket „Erdélyi” jelígre a kiadó továbbít. 11501

Lakás

Rapid Garage-Hotel, Brassó, Str. Scăldători 9., vendéglő helyiség lakással azonnal kiadó. Esetleg más célra is. 11476

3 szobás, modern utcai lakás kiadó, Hosszu-utca 32. sz. alatt. Érdeklődni Haas, Kapu-utca 10. 11425

Butorozott szobát keres központban gyermektelen házaspár. Címek: „Egészséges” jelígre kiadóhivatalunkba küldendők. 11470

Házasság

Izr. 26 éves lány, kevés hozományjal keresi házasság céljából kizárólag komoly férfi ismeretséget. Leveleket „Házias” jelígre Rudolf Mosse, Oradea. 11502

Könyvek

BABITS MIHÁLY összes költeményei, 414 oldal, diszkötésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

PETŐFI SÁNDOR összes költeményei új kiadása, Athenaeum kiadásban jelent meg, művészi rajzokkal díszítve, egész vászonkötésben. 474 oldal terjedelemben. Ára 120 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. az udvarban.

ADY összes versei, olcsó propaganda kiadásban, 572 oldal, 1044 vers, egész vászonkötésben, ára csak 300 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. (az udvarban).

EZ A RENGETEG ESŐ

elmosta még a mi híres tavaszi tömegeladásainkat is. A most következő hét és a pünkösd

EL KELL VIGYE

tavaszi áruinkat az utolsó darabig. Jöjjenek hozzánk azonnal, hogy vételkötelezettség nélkül is meggyőzhessük

ÖNT,

hogyan alant cikkekben milyen rendkívül olcsók vagyunk, különösen **pünkösd előtt!**

Gyerekszokni	8
Férfiszokni	9
Gyerek-reformnadrág	19
Női reformnadrág	25
l-a selyemharisnya	36
MATT Bemberg-harisnya	51, 65, 85
Sportpullóverek	65
Gyerek trikóingek	25

ELBE

HARISNYAHÁZ, BRASSÓ, KAPU-UTCA 50.

Irodának vagy ipari üzemnek alkalmas nagy, világos, száraz termék

KIADÓK

a Brassó, Fekete-utca 48 sz. alatti. átépítés alatt álló házban — Érdeklődni: C. KNOPF-nál, Brassó, Egres-u. 13. Tel. 783

Örökhullám csak gőzzel mert csak az a természetes!

Ingyen és nevétségesen olcsó árakért nem lehet jó munkát adni. De előzetes kalkulációval a legjobbat adjuk időszerű ellenértékért.

MOLNÁR A.

Románia egyetlen vizgőz örökhullámgépével ellátott nőfodrász szalonja. BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-U. 21. SZ.

Elsőrangú cipő

szolid árak mellett **Dánér cipőüzemnél** BRASSÓ, Lensor 30. Központi Hitel iroda tagja. (Kézi munka.)

SZABÓ MÁRTON

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74

Első brassói speciálisan berendezett autógépezem. — Állandóan raktáron kész rugók, fő- és mellékalkapok bármilyen típusú autókhoz. — Javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak.

Örökhullámot

higiénikus-kiszolgálással 6 havi garancia mellett készít **FILIPANITS NŐI- és FÉRFI FODRÁSZ SZALON** BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

Átköltözködés miatt **NŐI KALAPJAINAT** már 100 lejért is kiárusítom „VICTORIA” KALAPSZALON BRASSÓ, HOSSZU-U. 23. A címet jól jegyezze meg!

GOMBOS URISZABÓSÁGA Brassó, Kapu-u. 41. **Férfi öltönyök, felöltők stb.** elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban készülnek.

Rudolf Lang

BÖRKERESKEDÉS Brassó, Lópiac 8. Talp és cipőfelsőbőrök, cipészkelek, cipőfelsőrész-készítés. **Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!**

„MARGARET”

Női divatszalon Brassó, Virágsor 10. Marmorosch-palota. Angol és francia munkák, izléses kivitelben, olcsó árakon készülnek.

... de az apróhirdetéseket elfelejtette elolvasni!

Horganyozott drótkerítést

baromfi-farmok, tenispályák, kertek bekerítéséhez a legjobb minőségben szállítunk, 350 m. magaságig. Nem tévesztendő össze más silányabb gyártmányu anyaggal.

Elsőrangú minőség, tetszetős, tartós kivitel, olcsó árak.

PÁSZTORI & HETTMANN, sodronygyár, Brassó.